

PLAY IT FOR CHANGE

Σύνοψη Εισηγήσεων Πολιτικής

Περίληψη

Το “Play it for Change” είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα που στοχεύει στην ευαισθητοποίηση και την ενδυνάμωση των κοριτσιών και των αγοριών για την πρόληψη της βίας λόγω φύλου μέσω μουσικής και οπτικοακουστικών μέσων. Μετά από δύο χρόνια εφαρμογής σε σχολεία σε έξι διαφορετικές χώρες (Ισπανία (Καταλωνία), Κροατία, Σλοβενία, Πολωνία, Ελλάδα και Κύπρο) προσδιορίσαμε κάποιες θεμελιώδεις αρχές για την ενδυνάμωση και συμμετοχή των εφήβων κοριτσιών και αγοριών στη λήψη μέτρων για την ισότητα των φύλων, καθώς και τις προκλήσεις και τις ανάγκες των εκπαιδευτικών για την πρόληψη της βίας λόγω φύλου.

Το Πρόγραμμα

Play it For Change | Raising awareness and empowerment of girls and boys for the prevention of gender based violence through audio-visual media and music.
Grant Agreement no: REC-VAW-AG-2016-02-776965.

Συντονιστής Έργου

Fundació Surt, Ισπανία (Καταλωνία)

Εταίροι

ΚΜΟΡ – Ελλάδα

The Peace Institute – Σλοβενία

Feminoteka – Πολωνία

CESI – Κροατία

Mediterranean Institute of Gender Studies (MIGS) – Κύπρος

Εισαγωγή

Η εξάλειψη της βίας λόγω φύλου είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες του 21ου αιώνα. Προκειμένου να κατανοηθεί και να καταπολεμηθεί αυτό το φαινόμενο τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον, είναι απαραίτητο να αναλυθούν ο αντίκτυπός του και ο τρόπος διατήρησης στις νεότερες γενιές των στερεοτύπων και των πατριαρχικών ρόλων που υποστηρίζουν αυτήν την παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Για τους νέους σήμερα, η μουσική και τα οπτικοακουστικά μέσα έχουν θεμελιώδη σημασία. Η έμφαση στη μουσική μας επιτρέπει να διερευνήσουμε πώς εξελίσσονται και μεταμορφώνονται τα μοντέλα της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας, καθώς και των κοινωνικών κανόνων σε σχέση με τη σεξουαλικότητα και τις ρομαντικές σχέσεις.

Δεν είναι μόνο οι στίχοι των τραγουδιών που έχουν σημασία. Το μήνυμα που μεταδίδεται μέσω εικόνων σε μουσικά βίντεο και ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται οι γυναίκες και οι άνδρες διαδραματίζουν επίσης πολύ σημαντικό ρόλο. Επιπλέον, οι καλλιτέχνες έχουν μεγάλη επιρροή στα κορίτσια και στα αγόρια που βρίσκονται σε μετάβαση στην ενήλικη ζωή, είτε από την άποψη των προσδοκιών, των προτιμήσεών τους, από την αυτο-έκφρασή τους.

Παρά τις αναμφισβήτητες παγκόσμιες προόδους του φεμινιστικού κινήματος τις τελευταίες δεκαετίες, πολλές μουσικές αναπαραστάσεις εξακολουθούν να αναπαράγουν ανισότητες και μορφές διάκρισης κατά των γυναικών, όπως ο μύθος της ρομαντικής αγάπης ή η πίεση για συμμόρφωση με τα πρότυπα ομορφιάς.

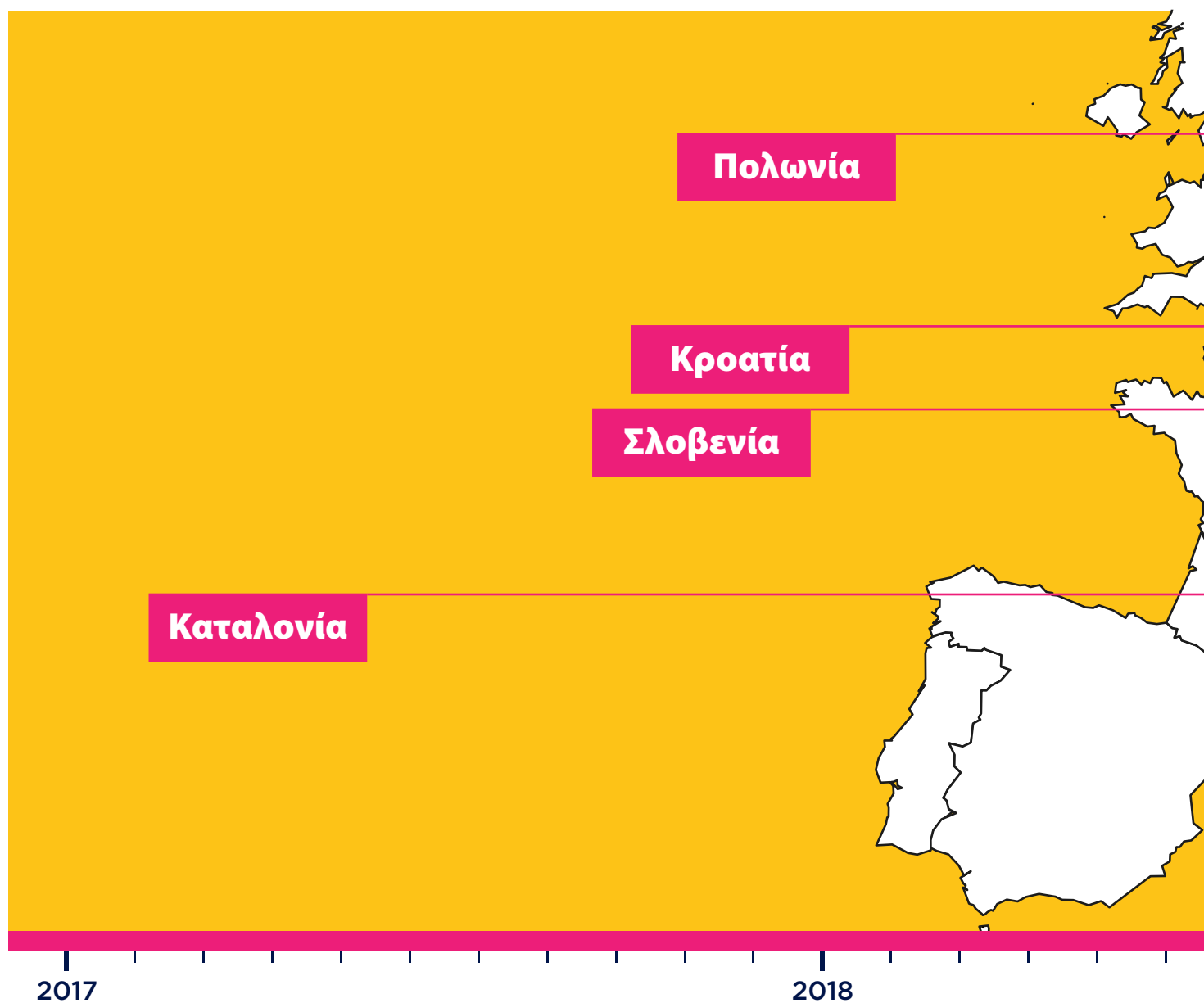
Είναι σημαντικό να εντοπιστούν οι συγκεκριμένοι τρόποι με τους οποίους ισχύουν επί του παρόντος ο σεξισμός και η βία με βάση το φύλο, και να μελετηθούν οι στρατηγικές πρόληψης που ακολουθούν τις τάσεις και τα χαρακτηριστικά της σημερινής κοινωνίας. Λαμβάνοντας υπόψη την οπτικοακουστική και τη μουσική κουλτούρα η οποία απευθύνεται στους εφήβους, οι καινοτόμες μεθοδολογίες πρόληψης μέσω της μουσικής και των οπτικοακουστικών μέσων εμφανίζονται ως μια ισχυρή δυνατότητα.

Προσέγγιση και

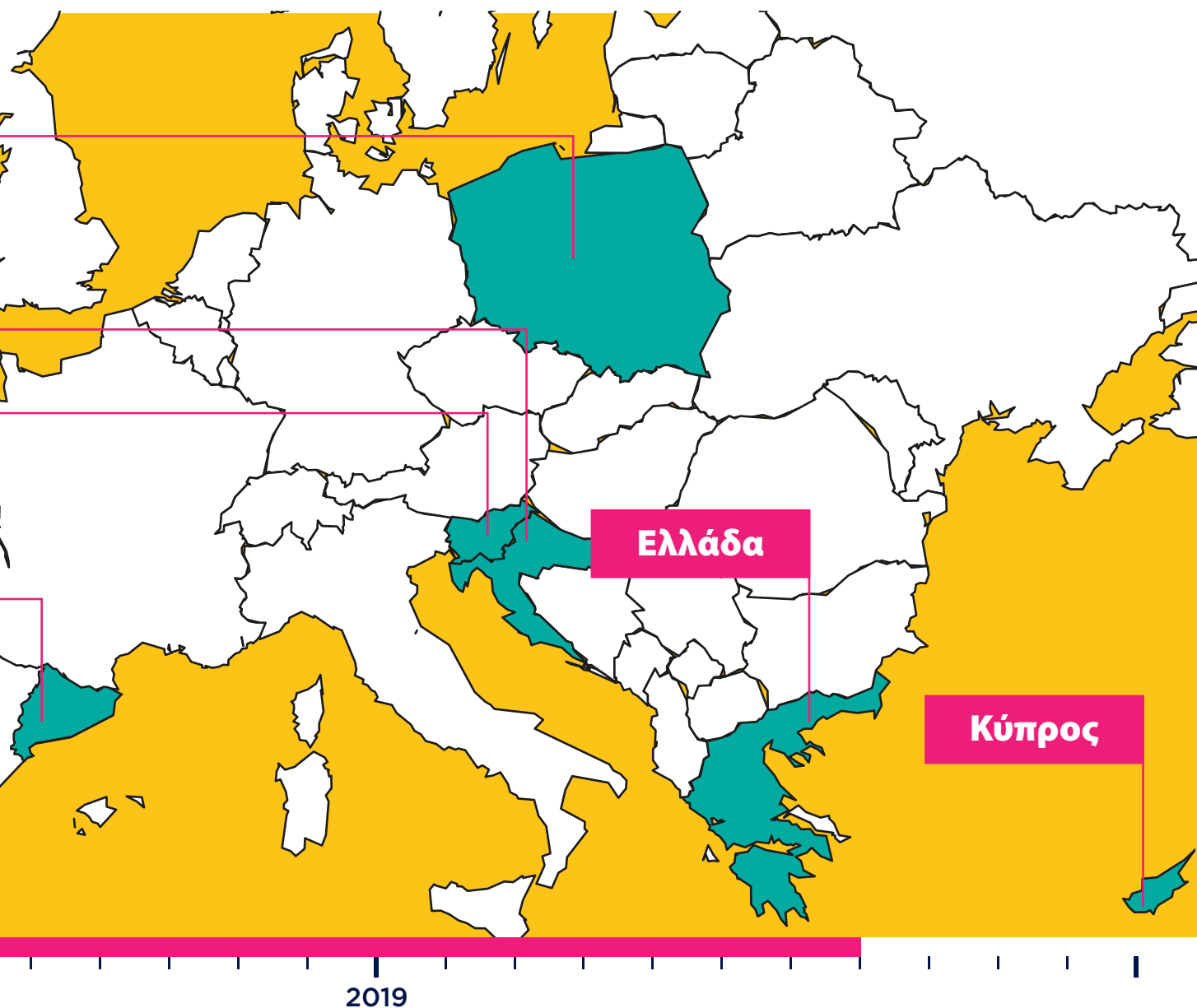

Το πρόγραμμα "**Play it for Change**", το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Προγράμματος Δικαιωμάτων, Ισότητας και Ιθαγένειας, έχει αναπτύξει ένα σχέδιο για την πρόληψη της βίας λόγω φύλου στην εφηβεία μέσω μουσικών και οπτικοακουστικών μέσων.

αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια των δύο ετών υλοποίησης του προγράμματος, καθηγητές και μαθητές 12-18 ετών από τις συμμετέχουσες χώρες εξέτασαν υπό το πρίσμα της μουσικής και ανέλυσαν τα στερεότυπα και τους ρόλους των φύλων, συμπεριλαμβανομένων των μύθων της ρομαντικής αγάπης και της βίας με βάση το φύλο.

Ενδυνάμωση των εφήβων:

Η ακρόαση και παρακολούθηση μουσικών έργων επέτρεψε στα κορίτσια και τα αγόρια να μιλούν ανοιχτά για θέματα ταυτότητας και ισότητας φύλων, καθώς και βίας λόγω φύλου. Αξιοποιώντας τραγούδια και καλλιτέχνες που είναι δημοφιλείς στα παιδιά και στους εφήβους, οι εκπαιδευτικοί κέντρισαν το ενδιαφέρον των μαθητών και των μαθητριών. Η δημιουργία τραγουδιών και οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο), συνέβαλε επίσης στην ενίσχυση της δημιουργικότητας των εφήβων συμμετεχόντων.

Εκτός από την ενδυνάμωση των καλλιτεχνικών δεξιοτήτων, η εργασία σε ομάδες ενθάρρυνε την αμοιβαία υποστήριξη και συνεργασία μεταξύ συμμαθητών, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της συνοχής και την εμπιστοσύνη εντός των σχολείων. Συνολικά, μια διαδικασία ατομικής και συλλογικής ενδυνάμωσης εκ μέρους των αγοριών και ιδιαίτερα των κοριτσιών έγινε εμφανής. Το έργο συνέβαλε στην ανταπόκριση, τουλάχιστον εν μέρει, στην ανάγκη να συζητηθούν και να αντιμετωπιστούν θέματα σχετικά με το φύλο και τις σχέσεις που τους επηρεάζουν καθημερινά.

Προκλήσεις των εκπαιδευτικών:

Ένα από τα πιο αξιοσημείωτα ζητήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του έργου ήταν η έλλειψη κατάρτισης και πόρων των εκπαιδευτικών σε σχέση με τη βία, το φύλο ή τα ΛΟΑΤΚΙ δικαιώματα. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί στα σχολεία δεν είχαν λάβει ειδική κατάρτιση για τα προαναφερθέντα θέματα.

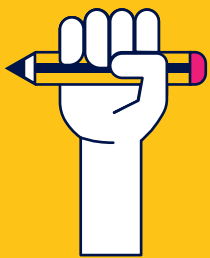
Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί συμφώνησαν ότι η γνώση και τα πρακτικά εργαλεία για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και της βίας με βάση το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της ανίχνευσης, της παραπομπής και της υποστήριξης, θα πρέπει να αποτελούν μέρος της βασικής διδασκαλίας τους.

Επιπλέον, σε ορισμένες χώρες η ακαμψία του σχολικού προγράμματος εμποδίζει τις πιθανότητες ανεύρεσης χρόνου ώστε οι εκπαιδευτικοί να ενημερώσουν τους μαθητές για θέματα που δεν είναι μέρος του αναλυτικού προγράμματος, ακόμα κι αν είναι πολύ σημαντικά, όπως η εκπαίδευση σε σχέση με το φύλο και τις ανθρώπινες σχέσεις.

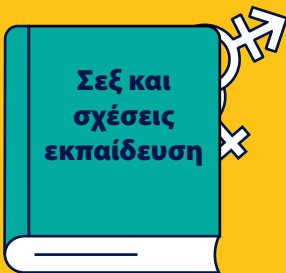
Από την άποψη αυτή, η ανεπαρκής θεσμική στήριξη για την ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων που αποσκοπούν στην εξάλειψη της βίας λόγω φύλου και στην προώθηση ισόρροπων υγιεινών και μη βίαιων σχέσεων στον εκπαιδευτικό τομέα εξακολουθεί να είναι ένα κρίσιμο ζήτημα.

Προκλήσεις των εκπαιδευτικών

Το "Play it for Change" έχει εντοπίσει ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία για τη βελτίωση της πρόληψης της βίας λόγω φύλου στα σχολεία. Αυτές οι πτυχές παρουσιάζονται παρακάτω με τη μορφή συστάσεων:

Η νεολαία στο επίκεντρο. Η εφαρμογή μιας πρακτικής με επίκεντρο τη νεολαία σημαίνει να μπαίνουν τα ενδιαφέροντα, οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των εφήβων στο επίκεντρο και να αναγνωρίζεται η ποικιλομορφία τους. Με άλλα λόγια, αποφεύγεται μια ενήλικη προοπτική στην προσέγγιση, τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο των δράσεων πρόληψης. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό να εμπλέξουμε και να ενδυναμώσουμε τους εφήβους και να ακούσουμε τις απαιτήσεις, τις απόψεις και τις ανησυχίες τους.

Σεξουαλική αγωγή στα σχολεία. Τα κορίτσια και τα αγόρια στερούνται σεξουαλικής αγωγής και εκπαίδευσης. Στις περισσότερες χώρες δεν τους παρέχονται θετικά και διαφορετικά πρότυπα ρόλων, με αποτέλεσμα πολλές φορές να αναπαράγονται κλασικά μοντέλα τοξικής αρρενωπότητας και θηλυκότητας που δεν προάγουν τις φεμινιστικές αξίες και την ισότητα των φύλων. Για το λόγο αυτό, η εισαγωγή υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο είναι απαραίτητη για την πρόληψη της βίας λόγω φύλου, όχι μόνο μεταξύ των εφήβων ή της νεολαίας, αλλά και ευρύτερα στην κοινωνία του μέλλοντος.

Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η φεμινιστική και διεπιστημονική διάσταση στις σπουδές φίλου προσδίδει μία προοπτική που πρέπει να είναι παρούσα όχι μόνο όταν αντιμετωπίζουμε ζητήματα που σχετίζονται άμεσα με το φύλο ή τη βία, αλλά και σε όλους τους κλάδους και τους τομείς εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της οργανωτικής δομής του σχολείου και σε όλο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Έρευνες για την έμφυλη βία στην εφηβεία. Έχουμε ακόμη πολλά να διερευνήσουμε για τις στρατηγικές αντοχής και αντιμετώπισης βίας στους εφήβους και χρειάζεται να προβλεφθούν υπηρεσίες και πόροι έτσι ώστε να ξεκινήσουν διαδικασίες κοινωνικής ανάκαμψης στο θέμα της έμφυλης βίας και των έμφυλων στερεότυπων.

Ακολουθήσε μας

[PLAYITFORCHANGE.ORG](https://www.playitforchange.org)

Instagram: [@playitforchange](https://www.instagram.com/playitforchange)

Youtube channel: [@playitforchange](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Στοιχεία Επικοινωνίας

ΚΜΟΠ

Σκουφά 75, 10680, Αθήνα

kmop@kmop.gr

+30 2103637547

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντανακλά τις απόψεις μόνον των δημιουργών, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτό

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2014-2020)